ABD Nar İhracat Çalışmaları Hakkında Yazı

Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü - 28.05.2025 Tarihli 19422518 Sayılı Yazı - ABD Nar İhracat Çalışmaları Hakkında Yazı

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı: E-21817801-724.99-19422518 **Konu:** ABD'ye Nar İhracat Çalışmaları

TİCARET BAKANLIĞINA (İhracat Genel Müdürlüğü)

İlgi: a) 23.10.2019 tarihli ve 21817801-724.01.03-E.3249714 sayılı yazımız. b) 27.12.2019 tarihli ve 21817801-724.01.03-E.4054092 sayılı yazımız. c) 26.06.2020 terih ve 63534806-452.01-E-0005533658 sayılı yazınız. ç) 22.12.2022 tarihli ve E-21817801-724.99-8222268 sayılı yazımız. d) 20.01.2023 tarih ve E-63534806-452.01-00082084247 sayılı yazınız.

ABD Hayvan ve Bitki Sağlığı Denetim Servisi (APHIS)'nden alınan 21 Mayıs 2025 tarihli yazıda, Türkiye'den ABD'ye ihracat çalışmaları sürdürülen ürünler için yapılan faaliyetlerin son durumlarına ilişkin değerlendirmelere yer verilmiştir.

Bilindiği üzere, Türkiye'den ABD'ye taze nar ihracatının başlatılabilmesi amacıyla yürütülen çalışmalar kapsamında, ABD Tarım Bakanlığı'na bağlı APHIS'ten alınan 25 Eylül 209 tarihli mektupta, taslak Operasyonel Çalışma Planı (OWP) gönderilmiş ve imzalanması talep edilmiştir. Söz konusu OWP'de, taze nar ürünlerinin APHIS Tedavi Programı (T-107-a) kapsamında;

- 1,11 °C veya altında 14 gün,
- 1,67 °C veya altında 16 gün,
- 2,22 °C veya altında 18 gün,

soğuk uygulamaya tabi tutulduktan sonra ihraç edilmesi gerektiği belirtilmektedir.

İlgi yazılarımıza, Bakanlığınız ve İhracatçı Birliklerinden alınan talepler doğrultusunda, APHIS'e gönderilen cevabi mektupta; OWP'de belirtilen soğuk uygulama sıcaklıklarının taze nar ürününün kalitesine zarar vereceği ifade edilmiş, Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB) tarafından hazırlanan "Nar Projesi Sonuç Raporu" başlıklı teknik rapor eklenerek, taze nar için 3 °C, 5 °C ve 6 °C ön

soğutma sıcaklıklarının uygulanması teklif edilmiştir.

Türkiye'den ABD'ye nar ihracatının başlatılmasına yönelik çalışmalara ilişkin olarak, 21 Mayıs 2025 tarihli yazıda yapılan değerlendirmelerde; taze narda sorun oluşturan meyve sineklerinin azaltılmasında önerilen (3 °C, 5 °C ve 6 °C) sıcaklıkların etkinliğini destekleyecek yeterli bilimsel kanıt bulunmadığı ifade edilerek, önerimizin kabul edilmediği bildirilmiştir. Yazının devamında, nar ihracatında meyve sineklerinin azaltılması amacıyla APHIS tarafından onaylanmış iki bitki sağlığı seçeneğinin bulunduğu belirtilmiştir. Bu tedavi seçeneklerinden birinin, OWP'de sunulan APHIS Tedavi Programı (T-107-a) olduğu ifade edilmiştir: Bu kapsamda, APHIS'in 21 Mayıs 2025 tarihli yazısı ekinde iletilen taslak OWP'de aşağıdaki hususlara yer verilmiştir:

- Bahçe, paketleme ve soğuk uygulama tesislerinin kayıt altına alınması,
- Şeftali, incir, Trabzon hurması ve nar gibi meyve ağaçlarının yeni dikimlerinin, mevcut bahçelere bitişik alanlarda yapılmaması (Madde 3.1),
- APHIS Tedavi Programı (T-107-a) kapsamında soğuk uygulama,
- Kayıt altına alınan paketleme tesislerinde, sadece ABD'ye ihraç edilecek narların işleneceği hatların belirlenmesi ve zararlı bulaşmasını önlemek amacıyla bu hatlarda başka hiçbir meyvenin paketlenmemesi (Madde 3.1.2),
- İhracat programının denetlenmesi amacıyla gerekli görülmesi hâlinde, APHIS personelinin üretim, paketleme ve sevkiyat denetim sahalarında gerçekleştireceği sertifikasyon faaliyetleriyle ilgili tüm maliyetlerin üstlenilmesinin talep edilmesi (Madde 2.3.8).

ABD ile nar ihracatına yönelik bugüne kadar yürütülen çalışmalarda İhracatçı Birlikleri ve Bakanlığınızın görüşleri doğrultusunda, OWP taslağında nar ürününe uygulanacak sıcaklık değerlerinin (3 °C, 5 °C ve 6 °C) olarak değiştirilmesi APHIS'e teklif edilmesine rağmen APHIS tarafından ülke önerimizin kabul edilmediği dikkate alınarak;

APHIS tarafından önerilen nar sıcaklıkların diğer ülkelerden ABD'ye ithal edilen nar ürünlerine de uygulandığı halde herhangi bir olumsuzlukla karşılaşılmadığı çeşitli toplantılarda vurgulanan söz konusu OWP taslağının son kez değerlendirilerek ihracat sektörünün nihai görüşünün bildirilmesi önem arz etmektedir. APHIS'ın nar OWP taslağının uygulanamayacağının kesin olarak belirlenmesi durumunda sürecin gereksiz yere uzatılmaması adına, APHIS'e, taraflarınca önerilen planın ihracatçılarımız tarafından uygulanamayacağının bildirilerek nar ihracatı için çalışmaların

sonlandırılması durumunu Bakanlığınız değerlendirmesine sunar;

Bu kapsamda, ekte gönderilen OWP'nin incelenerek Bakanlığınız nezdinde ilgili İhracatçı Birliklerine bilgi verilmesi ve konuya ilişkin değerlendirme ve görüşlerinizin 02.06.2025 tarihine kadar iletilmesi hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Dr. Ersin DİLBER Bakan a. Genel Müdür

Ek: 1 - 21 Mayıs 2025 tarihli APHIS'in yazısı. (2 Sayfa) 2 - OWP (15 Sayfa)

Gümrükler Genel Müdürlüğü İçin Tıklayınız.

Mevzuatlara Dönmek İçin Tıklayınız.